

Posudek

Kubátová, Kateřina: *Partnerské vztahy Vietnamců a Češek/Vietnamek a Čechů. Reflexe z pohledu aktérů.* Bakalářská práce. Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova v Praze, Praha 2016, 66 str., přílohy.

Otázka uzavírání a fungování manželství/partnerství mezi jedinci, kteří byli vychováni v etnicky rozdílném rodinném prostředí a vstupují do partnerských vztahů s odlišným kulturním vybavením, je dlouhodobě předmětem zájmu sociokulturní antropologie, etnologie i sociologie. Vždy byla chápána jako otázka, která nejen odhaluje problémy kulturní koexistence a kulturního střetu, ale také jako otázka, která pomáhá mapovat proces kulturního vyrovnávání a společenské integrace různých společenských subjektů (včetně subjektů etnických). O to důležitější je si ji klást v souvislostech dnešní občanské společnosti České republiky, jež je otevřena kulturně „jiným“, a to bez ohledu na míru jejich kulturní odlišnosti. Každá analýza je indikátorem probíhajícího procesu a tedy přínosem.

Kateřina Kubátová si ve své práci položila otázku fungování česko-vietnamských manželství/partnerství, která jsou uzavírána v České republice. Za významnou považuje skutečnost, že se rozhodla sledovat manželství/partnerství, do nichž vstupují příslušníci druhé generace Vietnamců, tedy děti vietnamských migrantů, které prošly českou školou a znají české kulturní prostředí alespoň na úrovni své generace. Sledovala tedy partnerství, v nichž partnerem Čecha/Češky se stal Vietnamec/Vietnamka, o němž/níž lze předpokládat, že alespoň rámci vrstevnické skupiny je integrován/a a není tedy „cizincem“ v kulturním smyslu. K. Kubátová zodpovídala tedy i otázku kulturní otevřenosti či izolace vietnamské komunity (konkrétně v Praze).

Předložená práce je koncipována podle běžného schématu, uplatňovaného v bakalářských pracích zabývajících se otázkami etnických menšin a mezietnických vztahů. Ve vstupních kapitolách autorka pojednává o migraci jako společenském fenoménu, představuje Vietnam a vietnamskou společnost, stručně nastiňuje vývoj usazování se Vietnamců v českých zemích (počínaje druhou polovinou 20. století). V dalších kapitolách seznamuje s cílem a metodickým postupem svého výzkumu. Stěžejní kapitolou je analýza a interpretace rozhovorů, které autorka provedla se šesti manželskými/partnerskými dvojicemi. Podstata práce spočívá právě v této kapitole.

Autorka své dotazování směřovala ke třem základním tématům: k fungování partnerství, k reakci rodiny a kamarádské/přátelské skupiny na toto partnerství a k reflexi střetu dvou kulturních modelů – českého a vietnamského (respektive vietnamského již modifikovaného realitou dlouhodobého života v českém kulturním a společenském prostředí).

Autorka cíleně provedla sestavení souboru svých informátorů. Vybrala šest partnerských dvojic, z nichž tři představovaly dvojici partnerka Česka – partner Vietnamec a

tři dvojici partnerka Vietnamka – partner Čech. Podmínkou výběru byl alespoň rok trvání vztahu. V každém partnerském vztahu K. Kubátová provedla narativní a následné polostrukturované rozhovory s oběma partnery. Získala tedy nejen český a vietnamský pohled na sledované otázky, ale i pohled mužský a ženský. A v tomto přístupu dvojího genderového pohledu na konkrétní meziethnické partnerství je významný metodický vklad autorky.

Položit lze otázku výběru ukazatelů, na nichž se autorka práce rozhodla sledovat soužití, bariéry a kulturní konflikty v česko-vietnamských partnerství. Výběr těchto ukazatelů je o to závažnější, že sleduje meziethnická partnerství, která uzavřeli Vietnamci druhé generace, tedy ti, kteří žijí v České republice od dětství. Právě tato otázka by mohla být předmětem diskuse při obhajobě.

Ze závěrů, ke kterým autorka dospěla, považuji za významná následující zjištění.

- Informátoři za obtížnou situaci považovali seznámení partnera s rodiči. Reagovali na předpokládané postoje rodičů.
- Výhrady českých rodičů vyplývaly především z předsudků, výhrady rodičů vietnamských z nedůvěry k Čechům finančně zajistit rodinu, a k Češkám postarat se o domácnost.
- Přes dlouhodobý kontakt s českou společností vietnamští partneři nepochopili model českých rodinných vztahů. Ve vietnamských rodinách se stále reprodukuje model vietnamských rodinných vztahů a rodinné etiky.
- Odlišné tradice oslav a svátků nejsou příčinou rozporů.

Práce splňuje požadavky kladené na závěrečné bakalářské práce. Autorka prokázala, že si dovede položit otázky, shromáždit materiál k jejich řešení a formulovat uvážené závěry. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji mezi prací velmi dobrou a výbornou.

V Praze dne 5. června 2016

Mirjam Moravcová